

ZÁKLADNÍ ŠKOLA a ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA Rtyně v Podkrkonoší

Základní škola a Základní umělecká škola, Školní 662, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší
IČO 49290576, DIČ 49290576, tel.: 499 888 134, www.zsrtyne.cz

Základní škola a Základní umělecká škola

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ 662, RTYNĚ V PODKRKONOŠÍ

TOLERANTNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Adresa školy:

Školní 662, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší

Ředitel školy:

Mgr. Hana Vondráčková

Zástupce ředitele:

Mgr. Dana Vajsarová

Koordinátor ŠVP:

Yvona Macháčová

Kontakty:

telefon: 499888134(327)

www: www.zsrtyne.cz

e-mail: zsazus-rtynevp@zsrtyne.cz

Zřizovatel školy:

Město Rtyně v Podkrkonoší

Hronovská 431

telefon: 499888140

IČO: 49290576   **DIČ:** CZ49290576

Platnost dokumentu č. 2 od 1. 9. 2013 (Tolerantní základní škola)

Tolerantní základní škola /2013 – vydání č. 2

Charakteristika školy

Základní škola a Základní umělecká škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou je tzv. úplnou základní školou – výuka probíhá od 1. do 9. ročníku. Zřizovatelem je město Rtyně v Podkrkonoší.

Školu tvoří dvě budovy a budova školní jídelny. Ve starší budově jsou umístěny první a druhé ročníky, školní družina a cvičná kuchyň. V novější budově, která prošla rekonstrukcí v roce 2010, se nachází zbylé ročníky, ředitelna, sborovna, učebna informatiky vybavená 20 multi-mediálními počítači. V pěti třídách byly umístěny interaktivní dotykové tabule s prostorovým ozvučením. Většina učeben je propojena do školní počítačové sítě řízené vyhrazeným serverem s připojením na internet. Škola má vybavení pro fotodokumentaci, videodokumentaci a její zpracování. Školní jídelna prošla celkovou rekonstrukcí v roce 2000. Školní družina nabízí žákům zájmovou činnost a relaxaci před vyučováním a po skončení vyučování. Venkovní prostor školy tvoří tenisové a volejbalové hřiště, běžecká dráha, doskočiště na skok daleký, sektor pro vrh koulí, školní nádvoří a prostory pro školní družinu. Pitný režim je zajištěn pro stravující se žáky v jídelně a ve školní kantýně.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, přibližně 20 učitelů včetně výchovného poradce a metodičky prevence výchovně patologických jevů (pro 1. a pro 2. stupeň), dvě vychovatelky školní družiny a jeden ICT správce. Sbor je smíšený s velkou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni i pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni.

Učitelé mají své kabinety, společně se scházejí ve sborovně, mají volný přístup k veškerému vybavení na kopírování a přípravu materiálů k výuce. Velkou pozornost věnujeme i žákům s vývojovými poruchami učení a chování.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody zejména v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou.

Dlouhodobé projekty

Dětský parlament

Adopce na dálku

Schránka důvěry

Pohár Gran – Prix

Třídění odpadu

Sběr papíru

Dopravní výchova

Halloween

Evropa a svět

Pohádkové dny pro děti v MŠ

Kulturní vystoupení pro seniory v domově důchodců

Školní akademie
Plavecké a lyžařské kurzy
Školní mléko, ovoce do škol
Soutěž o nejlepšího sportovce školy
Vítání prvňáčků
Slavnostní vyřazování žáků 9. tříd

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Zřizovatelem školy je město Rtyně v Podkrkonoší. Ze strany obecního úřadu a zastupitelů cítíme podporu a pochopení.

Spolupráce s rodiči je na velmi dobré úrovni. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žakovských knížek, na třídních schůzkách, na webových stránkách školy, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zák. zástupců). Nejen účastí na pravidelných třídních schůzkách, ale i postojem k dalším aktivitám vyjadřují rodiče podporu škole. Pomáhají např. při sběru léčivých bylin, starého papíru. V každé třídě jsou zvoleni třídní důvěrníci z řad rodičů a přednášejí případné připomínky od rodičovské veřejnosti k vedení a obráceně. O činnosti školy informuje rodiče také náš školní časopis a pravidelné zprávy ve rtyňském zpravodaji.

Školská rada má 6 členů: dva jsou jmenováni zřizovatelem, dva zástupci z řad rodičů a dva zástupci volení pedagogickými pracovníky školy. Pravidelná je spolupráce s PPP a SPC, týká se především odkladů školní docházky, vyšetřování dětí s vývojovými poruchami učení a chování a vyšetření na žádost rodičů. Pravidelně nás navštěvují pracovníci SPC a kontrolují péči o zrakově postiženou žákyni.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Co chceme a kam směřujeme:

Chceme:

1. VYTVÁŘET BEZPEČNÉ A POHODOVÉ ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ

- vytvořit takovou školu, do které chodí žáci i učitelé rádi
- usilovat o to, aby žáci, učitelé i rodiče se stali partnery
- společně prožívat hezké okamžiky na výletech, při různých třídních akcích a dalších tradičních akcích školy
- udržovat prostor školy tak, aby byl pro všechny příjemný a napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy
- zajistit efektivní organizační prostředí
- řídit školu tak, aby byly dodržovány demokratické principy
- vytvářet kvalitní Minimální preventivní program
- úzce spolupracovat s odborníky na organizaci seminářů pro žáky už od nejnižších tříd

- posilovat systematickou spolupráci koordinátora, výchovného poradce a vedení školy s třídními učiteli
- nabízet dle možností školy programy pro volný čas
- včas a citlivě řešit problémy žáků

2. ZDRAVĚ A MODERNĚ UČIT

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi
- volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení
- vzdělávat v souvislostech
- vybavit žáky klíčovými kompetencemi – schopnostmi k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými a pracovními
- zaměřit se na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb dítěte, jeho osobního maxima
- srovnatelnou péči věnovat žákům nadaným i těm nejslabším
- podporovat žáky nejen s intelektuálním nadáním, ale i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- v případě, kde je to možné, provádět rozumnou integraci dětí se specifickou poruchou učení, dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi
- výrazně se zaměřovat i na žáky nadané, vytvořit jim maximální podmínky pro jejich rozvoj, preferovat metody, které budou rozvíjet tvůrčí a „badatelskou“ činnost těchto žáků, formou specifických úkolů, ročníkových prací a projektů atd. a nabízet jim účast v různých akcích a soutěžích školního i okresního charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání
- výrazně posílit výuku cizích jazyků s důrazem především na jazyk anglický
- vést žáky k volbě povolání, tj. zkvalitňovat výchovu k volbě povolání a kariérové poradenství
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- učit děti plánovat, rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit

3. VYCHOVÁVAT LIDSKOU OSOBNOST

- respektovat jedinečnost jednotlivce
- formovat žákovu osobnost a zároveň jí lépe porozumět prostřednictvím osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, multikulturní výchovy, environmentální výchovy i mediální výchovy
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- zajistit, aby se ve škole každý cítil bezpečně

4. VYCHOVÁVAT KULTURNÍHO DIVÁKA, ČTENÁŘE A UŽIVATELE INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

- vést děti už od první třídy k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností
- rozšiřovat jejich komunikační dovednosti
- naučit je pracovat s daty a vyhodnocovat je
- umožnit žákům zpracování oborových prací, referátů a podobně na výpočetní technice školy
- nabízet kvalitní kulturní programy
- umožnit návštěvu divadelních představení v Praze, Hradci Králové apod.
- každoročně zapojovat žáky do příprav na besídky, akce školy pro veřejnost

5. VÉST KE SPORTU A K POHYBOVÝM AKTIVITÁM

- doplňovat klasickou výuku tělesné výchovy kurzy plavání, bruslení apod.
- organizovat lyžařské výcvikové kurzy i s možností výuky snowboardingu
- organizovat další sportovní akce a pohybové aktivity – Sportovní den apod.
- umožnit sportovní a pohybové aktivity v rámci zájmových kroužku
- individuálně přistupovat ke sportovně nadaným dětem, které reprezentují kluby v krajských a republikových soutěžích

6. ROZVÍJET ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVU

- vychovávat žáky k zodpovědnosti za stav životního prostředí a jeho ochranu
- vést žáky ke třídění odpadu
- vést žáky k úspornému využívání energií
- aktivně se zapojovat do činností v rámci Dne Země
- nabízet volitelný předmět nebo zájmový kroužek s touto tematikou
- pořádat soutěže, které podpoří zájem dětí o ekologii a životní prostředí

7. VĚNOVAT SE PŘEDŠKOLÁKŮM

- usnadňovat budoucím žákům přechod z mateřské školy formou pravidelného setkávání s dětmi a jejich rodiči ještě před nástupem do školy
- zapojovat do těchto aktivit s předškoláky i žáky vyšších ročníků

8. NAJÍT PARTNERY V ZAHRANIČÍ

- rozvíjet komunikační dovednosti v cizím jazyce navázáním kontaktu se základní školou v zahraničí
- komunikovat v cizím jazyce prostřednictvím internetu
- zorganizovat zahraniční zájezd pro žáky školy

9. ROZVÍJET SAMOSPRAVNOU DEMOKRACII

- spolupracovat se Školskou radou, která je řediteli školy partnerem ze zákona, tak současně konstruktivním oponentem
- spolupracovat se Školním žakovským parlamentem, který je partnerem vedení školy, brát v úvahu jeho připomínky a doporučení
- spojovat věkové skupiny, aby starší předali své dovednosti mladším a naučili se tak být zodpovědnými
- klást důraz na multikulturní výchovu, neboť do školy začnou jistě přicházet děti i jiných národností

10. KOMUNIKOVAT S VEŘEJNOSTÍ

- pravidelně umožňovat komunikaci s rodiči prostřednictvím třídních schůzek, pravidelných konzultačních dnů
- informovat o zajímavých akcích prostřednictvím vlastních www stránek, místního tisku
- vydávat informační leták pro aktuální školní rok
- zapojovat se do meziškolních soutěží a olympiád
- organizovat soutěže i pro žáky z jiných škol
- vydávat školní časopis

11. VYTVÁŘET PODMÍNKY PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- podporovat další vzdělávání všech pracovníků školy
- umožňovat učitelům doplňkové nebo rozšiřující pedagogické studium, účast na vybraných seminářích DVPP ve svém oboru
- rozvíjet vzdělání pedagogů v oblasti informatiky, jazyků a environmentální výchovy

12. NEUSTÁLE SE ROZVÍJET A ZDOKONALOVAT

- udržovat a navazovat na dobré tradice naší školy
- rozvíjet silné stránky školy
- maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky

Směřujeme:

k prosperující škole moderního stylu, bezpečnému a příjemnému prostředí pro společné poznávání, prožívání a tvoření.

Profil absolventa naší školy:

Žák je schopen samostatného rozhodování.

Za svá rozhodnutí nese plnou odpovědnost.

Samostatně získává informace a efektivně s nimi pracuje.

Dokáže se orientovat v nových situacích.

Umí řešit běžné životní situace.

Umí používat výpočetní techniku.

**Chrání zdraví svoje i zdraví ostatních.
Ochraňuje životní prostředí.**

**Výchovné a vzdělávací strategie
ZŠ a ZUŠ Rтынě v Podkrkonoší**

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčové kompetence	Strategie
<p>Kompetence k učení (umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení).</p>	<p>Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování.</p>
<p>Kompetence k řešení problému (podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů).</p>	<p>Výuka je veden tak, aby si žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit. V některých předmětech používáme i netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Klokán, aj.). Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních, počítačových včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky a děti v MŠ (Halloween, pohádkové hry, soutěže, aj.). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, realizaci i hodnocení. K prezentaci projektů využíváme učebnu jazyků.</p>
<p>Kompetence komunikativní (vést žáky k všestranné a účinné komunikaci).</p>	<p>Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj názor a zároveň naslouchat názorům druhých. Ke komunikaci a informovanosti využíváme školní nástěnky a další prezentační plochy. Žáci se podílejí na dokumentování školního života. Podporujeme přátelské vztahy mezi paralelními a ostatními třídami. Každoročně organizujeme Sportovní hry, v němž spolupracují družstva tvořená žáky od 1. – 9. třídy. Žáci 2. stupně připravují zábavné dopoledne pro děti v MŠ. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami (partnerská škola v Polsku, okolní školy).</p>

<p>Kompetence sociální a personální (rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých).</p>	<p>Během vzdělávání mimo jiné požíváme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při vyučování. Sociální kompetence vyvozujeme na praktický cvičeních a úkolech při TV, výletech, aj. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.</p>
<p>Kompetence občanské (připravit žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti).</p>	<p>Ve třídních kolektivech žáci stanovují pravidla chování a vkládají je do školního řádu. V naší škole jsou respektovány individuální rozdíly (integrování žáci, národnostní, kulturní, aj.). Důraz je kladen na enviromentální výchovu. Žáky vedeme k třídění odpadů.</p>
<p>Kompetence pracovní (pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci).</p>	<p>Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Člověk a svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci. Nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další orientaci.</p>

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola již dlouhodobě spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Trutnově a Náchodě. V posledních letech dosahujeme velmi dobrých výsledků v práci našich pedagogů se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ať již jsou to poruchy učení nebo chování, či jiná zdravotní znevýhodnění a postižení.

Pedagogové kvalitně diagnostikují speciální potřeby u žáků již v počátečním stadiu na I. stupni. Tato časná identifikace umožňuje začít kompenzací poruch, která se často při současné dobré spolupráci s rodiči při přechodu na II. stupeň minimalizuje nebo alespoň výrazně upravuje. Na 1. stupni zabezpečujeme u všech diagnostikovaných dětí doporučenou reedukaci, na 2. stupni nabízíme konzultační hodiny před důležitými prověrkami.

U integrovaných žáků zpracováváme smlouvu s rodiči, kde vymezujeme práva a povinnosti školy, rodičů a žáka.

Naši pedagogové se neustále vzdělávají, aby zkvalitnili svou připravenost na práci

s žáky se spec. vzdělávacími potřebami a vzájemně si předávají své poznatky a zkušenosti.

Při klasifikaci žáků přihlížíme k dané poruše a hodnotíme s tolerancí, zároveň však respektujeme individualitu a potřeby žáka.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Při práci s nadanými dětmi využívá naše škola přístupu obohacování osnov. Osnovy pro běžnou třídu jsou, v rámci tohoto postupu, obohacovány směrem k rozšíření učiva. Dítě zůstává v běžné třídě, probírá však rozšířenou látku. Je na učiteli daného předmětu, které vědomosti a dovednosti žáka považuje za rozšíření učiva.

Těmto dětem je na naší škole nabídnuta řada dalších aktivit – účast v soutěžích a olympiádách jednotlivých předmětů, možnost realizace se při výuce formou projektů, referátů, rozšířených domácích úkolů, zájmových kroužků,...

Neméně důležitá je i spolupráce s pedagogicko- psychologickou poradnou a rodiči, především diagnostikování dětí s určitou vývojovou poruchou (nejčastěji se specifickou poruchou učení).

Učitelé se seznamují s formami a metodami s možnostmi identifikování a diagnostikování nadaných dětí prostřednictvím dalšího vzdělávání a čtením odborných článků.